

Recepti velikih inovacijskih mojstrov

Kakšne so izkušnje in kakšni recepti najpogostejših nagrajencev za inovacije?

Manca Borko Grimšič, Data d. o. o.

Kreativnost in inovativnost sta temeljna pogoja za obstoj, razvoj in napredek podjetja na trgu, se strinjajo v podjetjih, ki so v zadnjih letih prejela več nagrad za inovacije Gospodarske zbornice Slovenije. A, za začetek, mora biti inovatorstvo vsajeno v vse pore podjetja.

Inovacije so njihov največji adut

Mitja Koprivšek iz podjetja ETI Elektroelement d. d. iz Izlake, kjer se lahko pohvalijo z enajstimi priznanji različnih žlahtnosti od leta 2011 do lani, pravi: »Kreativnost oziroma inovativnost je eden pomembnih pogojev za obstoj na trgu. Z novimi znanji povečujemo prihodke, zmanjšujemo stroške, utrjujemo položaj na trgu,« dodaja Koprivšek in sklene: »Če ne bi bilo inovacij, nas ne bi bilo več.«

»Inovatorstvo je gonilna sila razvoja novih izdelkov, saj vsaka naslednja generacija naprav ni preprosta kopija prejšnje, pač pa nadgradnja, ki poleg koristi za podjetje, kot so konkurenčna prednost, višja dodana vrednost, rast podjetja, prinaša prednosti za kupce,« poudarjajo v podjetju BSH Hišni aparati d. o. o. iz Nazarij, ki je v zadnjih letih prejelo devet priznanj za inovacije. Ugotavljajo, da sta višji prihodek in tržna rast sorazmerna s stopnjo inovacije, pozornost kupcev, ki jo inovacije vzbudijo, pa

prinaša blagovni znamki ugled. »Inovacije so nujen predpogoj za obstanek na globalnih, visoko kompetitivnih trgih,« še dodajajo.

»Na dolgi rok nas ne bi bilo več,« je bil jednat Erik Panjtar iz podjetja Mahle Letrika d. o. o., kjer so bili tako kot Gorenje d. d. in podjetje TPV d. d., od leta 2011 do lani nagrajeni za sedem inovacij. Pozitivne učinke inoviranja opažajo tako v rasti števila delovnih mest, pri prihodkih oziroma prihrankih kot tudi pri kupcih in trgih, ki so jih zaradi njih pritegnili. »Brez inovativnosti podjetja nimajo prihodnosti in ne morejo računati na dolgoročno pozitivno rast,« pravi Krunoslav Šimrak, direktor Raziskovalno-razvojnega sektorja v TPV.

V Etiju že skoraj 6 odstotkov prodaje za inovacije

V podjetju Mahle Letrika so razkrili, da za raziskave in razvoj že vrsto let namenjajo štiri odstotke prihodkov od prodaje, podobno je tudi v TPV, kjer raziskavam in razvoju na leto namenjajo približno pet odstotkov prihodkov. Strinjajo se s predhodniki, da je brez raziskav in razvoja danes nemogoče dolgoročno obstajati in držati korak z močno globalno konkurenco. Tudi v podjetju ETI Elektroelement že več let inoviranju namenjajo prek tri odstotke prihodkov od

Foto: Arhiv Gorenje

V Gorenju do novih idej prihajajo tudi z inovacijskimi delavnicami. Imajo tudi Korporativno univerzo Gorenje.

Foto: Arhiv ETI

V podjetju ETI Elektroelement svoje inovacije v glavnem prihranijo za svoje izdelke.

Komercialno najbolj zanimive inovacije

Sogovorniki so izpostavili nekaj svojih komercialno uspešnih inovacij oziroma takih, na katere so še posebej ponosni.

V BSH Hišni aparati so tako izpostavili mešalnik Silent Blender, v katerem je zbran skupek inovacij, s katerimi se zmanjšuje raven hrupa ob ohranitvi vseh funkcionalnosti dobrega mešalnika.

V Gorenju so se pohvalili z vgradno pečico BIO 45/60, kjer atraktiven dizajn nadgrajuje inovativna tehnološka platforma z naprednim uporabniškim vmesnikom in kombinacijo klasičnega pečenja, obdelavo hrane z mikrovalovi ali

s paro ter z visoko energijsko učinkovitimi hladilno-zamrzovalnimi aparati FS 600.

V TPV so jih našli še več – avtomobilski sedež s po višini nastavljivim vzglavnikom, inovativne ideje pri uporabi novih materialov, kot so gube na ceveh HSS jekla in protivibracijsko povezavo, ki ob zmanjšanju mase vozila povečuje trdnost izdelka ter s tem dvig varnosti končnih uporabnikov vozil v prometu.

Med uspešnejšimi inovacijami Mahle Letrike je zaganjalnik s FRS stikalom, ki preprečuje trajno sklenitev kontaktov zaradi varjenja kontaktnih elementov v

zaganjalnikih za zagon motorjev z notranjim izgorevanjem.

V ETI Elektroelement, kjer so bili za svoje konstantne inovacije nagrajeni največkrat, so v letu 2015 prejeli priznanje za razvoj novih steatitnih materialov. Kot svetovno pomemben proizvajalec keramičnih materialov se lahko sedaj pohvalijo z ekološko sprejemljivejšim materialom, z materialom z boljšimi električnimi in mehanskimi lastnostmi ter s povsem novim materialom, ki širi področja uporabe.

Foto: Arhiv Mahle Letrika

Forced Return Solenoid

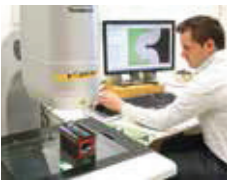
Inovacije Mahle Letrike so velikokrat skrite pod pokrovi motorjev.

Foto: Arhiv BSH Hišni aparati

V BSH Hišnih aparatih veliko inovirajo, a redko na zalogo.

Foto: Arhiv TPV

Inovacije podjetja TPV so plod sodelovanja z visokošolskimi ustanovami in zunanjimi razvojno-raziskovalnimi institucijami. Te internemu oddelku za raziskave in razvoj (na fotografiji) omogočajo izvedbo bolj poglobljenih in zahtevnih študij.

prodaje, lani pa so ti izdatki narasli na že 5,8 odstotkov prihodkov od prodaje.

Nekateri zaščitijo, drugi ne

V podjetju ETI Elektroelement inovacije patentirajo, če je to mogoče, saj veljajo za registracijo industrijske lastnine oziroma patenta zelo strogo določena mednarodna pravila. V BSH Hišnih aparatih patentirajo vse svoje inovacije. Te so, izpostavljajo, kapital podjetja in predstavljajo konkurenčno prednost pred ostalimi. Svojih patentov ne delijo z drugimi podjetji in jih ne prodajajo naprej. Svoje inovacije patentirajo tudi v Mahle Letriki, do zdaj pa jih še niso prodajali drugim podjetjem. V TPV inovacije patentirajo glede na njihovo tržno izpostavljenost in prebojnost. Patentiranje je zanje danes predvsem dokaz kupcu, da je ideja prebojna za globalni trg in s tem zelo tržno zanimiva.

Inoviranje ni prepuščeno naključjem

Veliko novih inovacij patentirajo tudi v Gorenju, kjer se lahko pohvalijo z dolgoletno tradicijo sistematičnega zbiranja najboljših zamisli. Sistem Iskrice, s katerim zbirajo najboljše ideje, so zasnovali že pred dvema desetletjema. Z njim zaposlene spodbujajo k deljenju zamisli in jih motivirajo, da predlagajo inovativne rešitve ter so za to tudi denarno nagradjeni. Vsakih šest mesecev izpeljejo žrebanje, na katerem predlagateljem sprememb razdelijo male in velike gospodinjske aparate.

Ključno je, ocenjuje Boštjan Pečnik, Gorenjev izvršni direktor za področje razvoja, da je na področju raziskav in razvoja, prvenstveno aparatov za dom, ustvarjalno okolje takšno, da so cilji znani, da se vsak zaposleni z njimi poistoveti, hkrati pa so na voljo sredstva in viri za njihovo udeležanje. »Če so jasni cilji, kaj želimo s projekti doseči, kakšne nove izdelke želimo imeti, bomo prišli do dobrih inovacij,« je prepričan.

Zbirajo tako ideje, kako spremeniti procese in organizacijo, kot tudi inovacije na področju izdelkov. Če se pojavi ideja, ki ni neposredno povezana z njihovo osnovno dejavnostjo, vzpostavijo start up

okolje, da se ta ideja lahko razvija in raste, nato pa se odločijo, kaj v nadaljevanju z njo narediti.

Tek na dolge proge!

Šimrak iz TPV pravi, da je inovativnost v njihovem podjetju del strategije: »Z inovativnimi pristopi izstopamo iz povprečja branže.« V sklopu raziskovalnega sektorja imajo posebno direkcijo, ki se ukvarja z inovacijami in napredkom znotraj podjetja; v njej je zaposlenih 12 ljudi, a v proces inoviranja so posredno vključeni skoraj vsi zaposleni v podjetju. Zasnovali so tri stebre inovativnosti – v prvem iščejo ideje, s katerimi si zaposleni olajšajo delovne pogoje, v drugem iščejo rešitve za izboljšanje procesov in izdelkov, v tretjem pa iščejo oziroma razvijajo nove inovativne izdelke in rešitve za kupce. »Proces inoviranja je tek na dolge proge,« izpostavlja Šimrak. Od ideje do končnega produkta lahko pri njih pretečejo tudi štiri leta.

Prav nič drugače ni niti v drugih podjetjih – v Mahle Letriki je ta proces lahko dolg več let, v BSH Hišnih aparatih pa od 12 do 24 mesecev ali še dlje, če inovacije niso vezane na pričetek prodaje enega produkta.

V Mahle Letriki drobne ideje zbirajo s pomočjo spletnih aplikacije, v razvojnem oddelku pa imajo zaposlenih preko 100 ljudi, večinoma inženirjev, kar med približno 1.500 zaposlenimi v Šempetru pri Gorici predstavlja nezanemarljiv odstotek zaposlenih! Del zaposlenih se ukvarja izključno z inovacijami, vseeno pa od vseh zaposlenih pričakujejo, da dobrim zamislom namenijo posebno pozornost.

Tudi v BSH Hišnih aparatih se inoviranja lotevajo sistematično in celostno. »Da neka ideja dozori in jo implementiramo v končno inovacijo, sodeluje praktično celotna ekipa razvoja,« pojasnjujejo. Ideje najprej ocenijo, nato jih v predrazvojni fazi prek konceptov in prototipov preverijo v praksi, naposled pa ob uspešnem testiranju prenesejo v razvojno fazo, kjer razvojniki skupaj z oblikovalci in tržniki pripravijo nov izdelek za proizvodnjo: »Inovativnost je sestavni del korporativne kulture!« gg

Seznam kandidatov za nacionalna priznanja za najboljše inovacije 2016

Acroni d.o.o.	Hidria TC Tehnološki center d.o.o.	Mahle Letrika d.o.o.
Adria Mobil, d.o.o., Novo mesto	HYB, d.o.o. in IN. Medica	Meltum, logistika in transport d.o.o.
Akrapovič, d.o.o.	INO Brežice d.o.o.	Metal Ravne d.o.o., Ravne na
Bijol d.o.o., Vuzenica	Johnson Controls Slovenj Gradec	Koroškem
Bosio, d.o.o.	d.o.o., Slovenj Gradec	Petrol energetika d.o.o. in Metal
BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje	Kolektor Group d.o.o.	Ravne d.o.o., Ravne na Koroškem
Domel d.o.o. in NELA razvojni center	Kovis d.o.o.	Primat, d.d.
d.o.o., Podružnica OTOKI - predrazvoj	Kreativni aluminij, d.o.o. in VIP	Sastela d.o.o.
Dukin, razvoj ekološke opreme d.o.o.	Virant, d.o.o.	Silco d.o.o.
ETI d.d. Izlake in NELA RC d.o.o.	Krka, d.d., Novo mesto	Steklarna Hrastnik d.o.o.
ETI d.d. Izlake in RC eNeM d.o.o.,	Ledinek engineering, d.o.o.	SwatyComet d.o.o.
Podružnica keramični materiali in	LEK farmacevtska družba d.d.,	Tehnos d.o.o.
varovalke	Razvojni center Slovenija	TPV d.d.
Farma GRS, d.o.o.	Lek Veterina, d.o.o.	Varstveno delovni center Zagorje ob
Gorenje d.d.	Luka Koper d.d.	Savi
Hidria AET d.o.o.	M SORA d.d.	

Inovativna Slovenija

